

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme. (Ædruelighedsloven).

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3179; Forelæggelsen findes i Tidenden Sp. 2185).

Sagen attes til Forhandling.

A. C. Meyer: Det foreliggende Lovforslag fandtes ogsaa paa Tingets Dagsorden for ca. 1 Aar siden. Talerne var maaske nogle andre end nu efter Tingets Fornyelse, men Tankerne brødes stærkt, saa vist som Lovforslag af denne Art maa have baade sine Tilhængere og sine Modstandere. Jeg skal anføre, at den, der nu taler, er Afholdsmand, idet jeg mener, det er nødvendigt at sige det, fordi Afholdsfolk i Regelen anses for at være Forbudsvener. Men der kan tænkes at være Nuancer her, idet der kan være Forhold, hvorunder en Afholdsmand maaske med nogen Betænkelighed gaar med til videre Lovgivningsskridt, saaledes som Tilfældet vilde være, hvis det foreliggende Lovforslag blev vedtaget. Naar Lovforslaget hedder Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme, vil jeg gøre opmærksom paa, at Ædruelighedens Fremme er ingenlunde blot en Lovgivningssag, maaske endda i ringe Grad en Lovgivningssag, men nægtes kan det ikke, at Loven maa støtte de Bestræbelser, der er oppe i Tiden for at fremme Ædrueligheden. Det er ikke for meget sagt, at Kampen mod Alkoholismen er et af de største sociale Spørgsmaal, den civiliserede Verden beskæftiger sig med. Desværre synes ikke alle Lovgivere at have den Interesse for denne Sag, som den fortjener, men jeg vil gerne understrege, at den Betydning, som Ædrueligheden har for et Folk, underskattes vistnok i alt for høj Grad, og at et gennemført Ædruelighedsarbejde vilde betyde en Forbedring af de sociale Forhold, en Forbedring af Samfundets hele Stilling, af Statskassens Finanser, af de private hjemlige Forhold og vilde paa mange andre Omraader spille en indgribende Rolle.

Naar man nu vil tale om, hvad der overhovedet har fremmet Ædrueligheden i vort Land, vil jeg sige, at det maaske mere har været selve den kulturelle Fremgang, der har været at paavise indenfor Danmarks Omraade, end Lovgivningen. Man kan spørge om, hvorvidt f. Eks. den almindelige Valgret ikke har spillet en Rolle med Hensyn til Spørgsmaalet om en Ædruelig-

gørelse, og man vil utvivlsomt faa Svaret: Ja. Et Folk, der, engageret i Politik, kommer til at tænke og handle selv, vil nødvendigvis ogsaa blive stillet overfor Ædruelighedsspørgsmaalet, og det vil, vaagent som Folket bliver for offentlige Sager, da ogsaa være muligt for dette Folk at gaa Ædruelighedens Vej og derigennem i Kraft af den almindelige Valgret ligefrem at bidrage til Fremme af denne vigtige Sag. Den Oplysning, der gives i Almindelighed, foruden den politiske Oplysning burde, saaledes som Afholdsfolkene stiller Fordring om, kulminere i, at man ligefrem havde Kursus vedrørende Alkoholspørgsmaalet i Skoler, paa Seminarier og i Oplysningsarbejdet overhovedet, saaledes at det kunde lykkes ad denne Vej at bibringe Folket Forstaaelsen af Ædruelighedens Værdi. Der er vistnok endnu trods Tusinder og atter Tusinder af Afholdsforedrag og Afholdsskrifter Mangel paa Forstaaelse af, hvad Afholdssagen egentlig betyder, saa fortsat Oplysning paa dette Omraade vil være af det gode, og jeg kan paa det bedste anbefale den.

I højere Grad tillægger jeg dog Organisationsarbejdet Æren for Ædrueliggørelsen, hvilket let kan paavises af den, der har deltaget i saadant Organisationsarbejde gennem en Menneskealder. Medens der i gamle Dage var LigeGYldighed for dette Spørgsmaal, eller man maaske endogsaa opmuntredes til at drikke, anses det nu for at være vanærende at komme beruset til et Møde, og man har gennem hele det Arbejde, Organisationerne har taget paa sig, været inde paa en moraliserende Opdragelse, som har bidraget til at lette Individets Forstaaelse af hans Pligter overfor sig selv og andre. Derfor har Organisationsarbejdet i meget høj Grad bidraget til, at Ædrueligheden er vokset i vort Land. Ligeledes har Selskabeligheden bidraget til, at man har faaet et andet Syn paa, hvad der er Glæden ved Samværet. Medens man i gamle Dage syntes, at det at drikke var ikke blot en Pligt, men en Ære, er man i vore Dage kommet bort derfra, og i Stedet for de gamle klassiske Digte til Vinens og Punchens Ære hører man nu andre Toner. Jeg skal fra Guldalderens blot citere et Vers af Oehlenschläger:

„O, Bachhus, rul til Jorden paa din Tønde og tril den op paa dette kære Bord, thi drikke nu vi agte at begynde som sande Æt af Mænd fra gamle Nord.“
og et Vers af Baggesen:

„For at være, som man bør, Venner, maa man drikke, Bollen rent maa tømmes, før bliver man det ikke.“